

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-240/19 - 1

Zaak C-240/19

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

20 maart 2019

Verwijzende rechter:

Juzgado Contencioso-Administrativo n.º 2 de Ourense
(bestuursrechter nr. 2 Ourense, Spanje)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

26 februari 2019

Verzoekende partij:

FA

Verwerende partij:

Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS)

XDO. CONTENCIOSO/ADMTVO. N. 2

OURENSE

[OMISSIS] [gegevens van de rechterlijke instantie]

Procedure: PO GEWONE PROCEDURE 0000309 /2017 A /

Betreffende ADMON. DEL ESTADO

Van: FA

[OMISSIS]

Tegen: TESORERIA GENERAL DE LA SEGURIDAD SOCIAL
TESORERIA GENERAL DE LA SEGURIDAD SOCIAL

[OMISSIS]

BESCHIKKING

Ourense, 26 februari 201[9].

FEITELIJK KADER

TEN EERSTE.- FA heeft een administratief beroep ingesteld tegen het besluit van de Dirección Provincial de la Tesorería General de la Seguridad Social de Ourense (provinciale directie van de algemene socialezekerheidskas Ourense, Spanje) van 24 oktober 2017 houdende verwerping van haar hiërarchisch beroep tegen het besluit van de Dirección Provincial de la Tesorería General de la Seguridad Social de Ourense van 24 augustus 2017 inzake een Convenio Especial (bijzondere socialeverzekeringsovereenkomst; hierna: „bijzondere overeenkomst”), waarbij haar aanvraag om aansluiting bij de Convenio Especial Ordinario (gewone bijzondere overeenkomst) is afgewezen.

Na het instellen van voornoemd beroep werd beslist om de onderhavige zaak te behandelen volgens de voorschriften van de gewone procedure, de verwerende autoriteit te verzoeken om toezending van het overeenkomstige dossier en alle belanghebbenden op te roepen.

Na ontvangst van het administratieve dossier werd beslist verzoekster een termijn van twintig dagen te geven om een verzoek in te dienen tot prejudiciële verwijzing naar het Hof van Justitie. Verzoekster heeft tijdig en in de juiste vorm verzocht om die prejudiciële verwijzing, hetzij op basis van de door haar voorgestelde formulering, hetzij in een formulering die de rechter passend acht. Subsidiair verzocht zij om nietigverklaring van het in het beroep bestreden besluit en om volledige erkenning van haar recht om zich aan te sluiten bij de gewone bijzondere overeenkomst met de Tesorería General de la Seguridad Social, met inbegrip van alle voor haar gunstige rechtsgevolgen die uit een dergelijke erkenning voortvloeien.

TEN TWEEDE.- Na van dit verzoek in kennis te zijn gesteld, heeft de verwerende autoriteit een verweerschrift ingediend, waarin zij, na het feitelijk en juridisch kader te hebben uiteengezet dat volgens haar van toepassing is, stelde dat het niet nodig was om een prejudiciële vraag te stellen en waarin zij verzocht om afwijzing van de aanvraag en verwijzing van verzoekster in de kosten.

RECHTSGRONDSLAGEN

TEN EERSTE.- *Voorwerp van het geding*

In het onderhavige geding gaat het erom te bepalen of verzoekster al dan niet het recht heeft om vrijwillig bij te dragen aan het Spaanse socialezekerheidsstelsel,

door zich aan te sluiten bij de (gewone) bijzondere overeenkomst met de Tesorería General de la Seguridad Social.

Uit het onderzoek van de processtukken en het administratief dossier blijkt dat verzoekster, een in Spanje wonende onderdaan van Portugal, kan aantonen dat zij van 3 september 1973 tot 31 december 2016 in totaal gedurende 464 maanden bijdragen heeft betaald aan het Duitse socialezekerheidsstelsel.

Op 4 juli 2017 heeft FA aansluiting bij de gewone bijzondere overeenkomst aangevraagd.

In haar besluit van 14 juli 2017 heeft de Tesorería General de la Seguridad Social de aansluiting bij de bijzondere overeenkomst voor teruggekeerde emigranten (hetgeen niet de aansluiting was die verzoekster had aangevraagd) afgewezen.

Nadat de Tesorería General de la Seguridad Social naar aanleiding van de beslechting van het hiërarchisch beroep deze fout had geconstateerd, heeft de instantie het administratief dossier opnieuw behandeld en in de plaats van het eerste besluit een nieuw besluit tot afwijzing van de aanvraag gegeven omdat zij van mening was dat niet de gemeenschapsregeling maar enkel de nationale wetgeving van toepassing was.

In het besluit houdende verwerping van het hiërarchisch beroep wordt aangevoerd dat de weigering is gebaseerd op het feit dat verzoekster niet heeft aangetoond dat zij bijdragen heeft betaald aan het Spaanse sociale zekerheidsstelsel, zodat zij evenmin toegang kan krijgen tot een vrijwillige verzekering.

Tegen dit besluit heeft verzoekster administratief beroep ingesteld met het verzoek om de prejudiciële vraag te stellen, waartegen de verwerende autoriteit zich heeft verzet.

TEN TWEEDE- Toepasselijke bepalingen van nationaal recht

Het nationale recht waarop de Tesorería General de la Seguridad Social zich baseert om het verzoek van verzoekster af te wijzen, is de Orden TAS/2865/2003 (ministerieel besluit TAS/2865/2003) van 13 oktober 2003, die de voorwaarden bepaalt waaronder men zich bij het Spaanse socialezekerheidsstelsel kan aansluiten middels een bijzondere overeenkomst. Met name artikel 2, lid 2, onder a), bepaalt het volgende: „Bij de bijzondere overeenkomst met de Tesorería General de la Seguridad Social kunnen zich aansluiten:

Alle werknemers en daarmee gelijkgestelden die uittreden uit het socialezekerheidsstelsel waartoe zij behoren en die op het ogenblik van de aansluiting niet onder de werkingssfeer van een ander stelsel van het socialezekerheidsstelsel vallen”.

Artikel 3, lid 3, van voornoemd besluit stelt de volgende voorwaarden om de bijzondere overeenkomst met de sociale zekerheid aan te gaan: „Zij moeten op de

aanvraagdatum van de bijzondere overeenkomst in de 12 jaar voorafgaand aan de uittreding uit het desbetreffende socialezekerheidsstelsel 1 080 dagen bijdragen hebben betaald aan het socialezekerheidsstelsel.

3.1 In dit verband wordt rekening gehouden met de bijdragen die zijn betaald aan enige regeling van het socialezekerheidsstelsel, met inbegrip van de bijdragen voor dagen waarop buitengewone beloningen zijn betaald, eventuele bijdragen in het kader van een andere bijzondere overeenkomst ter dekking van dezelfde uitkeringen, bijdragen voor de dagen die overeenkomstig de toepasselijke wetgeving worden beschouwd als periode van premieplicht tijdens het eerste jaar van loopbaanonderbreking of tijdens een korter tijdvak van verzorgingsverlof voor elk kind of familielid tot en met de tweede graad op grond van leeftijd, ongeval of ziekte en, in voorkomend geval, de dagen waarvoor premies zijn betaald tijdens het tijdvak waarin werkloosheidsuitkeringen of -steun zijn ontvangen en de perioden waarin eveneens bijdragen zijn betaald in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte of waarmee een internationale overeenkomst op dit gebied is aangegaan, tenzij de bijzondere regeling of de internationale overeenkomst anders bepaalt, mits zij elkaar niet overlappen en dateren van vóór de datum van inwerkingtreding van de beoogde bijzondere overeenkomst”.

TEN DERDE.- Unierecht

Van toepassing is verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels.

Artikel 2, lid 1, van die verordening bepaalt het volgende: „Deze verordening is van toepassing op onderdanen van een lidstaat, staatlozen en vluchtelingen, die in een van de lidstaten wonen, en op wie de wetgeving van een of meer lidstaten van toepassing is of geweest is, alsmede op hun gezinsleden en hun nabestaanden”.

Teneinde eventuele verschillen tussen de verschillende nationale wetgevingen op dit gebied te overbruggen, bepaalt artikel 5 het volgende: „Tenzij in deze verordening anders is bepaald en rekening houdend met de bijzondere uitvoeringsbepalingen, geldt het volgende:

b) indien de wetgeving van de bevoegde lidstaat rechtsgevolgen toekent aan bepaalde feiten of gebeurtenissen, houdt die lidstaat rekening met soortgelijke feiten of gebeurtenissen die zich in een andere lidstaat voordoen alsof zij zich op het eigen grondgebied hebben voorgedaan”.

Artikel [6] bepaalt het volgende: „Tenzij in deze verordening anders is bepaald, houdt het bevoegde orgaan van een lidstaat waarvan de wetgeving:

– *het verkrijgen, het behoud, de duur of het herstel van het recht op prestaties,*

- *de toepassing van een wetgeving, of*
- *de toegang tot of de ontheffing van de verplichte, vrijwillig voortgezette of vrijwillige verzekering,*

afhankelijk stelt van de vervulling van tijdvakken van verzekering, van werkzaamheden in loondienst, van werkzaamheden anders dan in loondienst of van wonen, voor zover nodig, rekening met de overeenkomstig de wetgeving van een andere lidstaat vervulde tijdvakken van verzekering, van werkzaamheden in loondienst, van werkzaamheden anders dan in loondienst of van wonen, alsof die tijdvakken overeenkomstig de door dat orgaan toegepaste wetgeving zijn vervuld”.

Wat ten slotte het vereiste betreft om in het verleden onderworpen te zijn geweest aan de Spaanse wetgeving, bepaalt artikel 14, lid 4, van de verordening het volgende: *„Indien krachtens de wetgeving van een lidstaat het recht op een vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering afhankelijk is van het wonen van de verzekerde in die lidstaat, geldt de gelijkstelling van het wonen in een andere lidstaat overeenkomstig artikel 5, onder b), alleen voor personen die ooit onderworpen zijn geweest aan de wetgeving van de eerste lidstaat omdat zij daar al dan niet in loondienst een werkzaamheid hebben verricht”.*

TEN VIERDE.- Standpunten van partijen

Het standpunt van verzoekster is dat zij heeft voldaan aan de communautaire en Spaanse regelgeving met betrekking tot de daarin vastgestelde vereisten voor aansluiting bij de bijzondere overeenkomst. Daartoe voert zij aan dat het krachtens de communautaire verordening voldoende is te zijn uitgetreden uit een socialezekerheidsstelsel van een lidstaat, in onderhavig geval Duitsland, waar zij aantoonbaar in de 12 daaraan voorafgaande jaren meer dan 1 080 dagen bijdragen heeft betaald.

Zij is bijgevolg van mening dat van haar niet kan worden geëist voordien bijdragen te hebben betaald aan en uitgetreden te zijn uit het Spaanse socialezekerheidsstelsel, aangezien dit in strijd zou zijn met de communautaire coördinatieregeling die beoogt de verschillen tussen de verschillende nationale wetgevingen te overbruggen door de plaats waar bijdragen worden betaald irrelevant te maken met het oog op aansluiting bij een nationale overeenkomst.

Bovendien zou het evenwicht van het Spaanse socialezekerheidsstelsel niet worden verstoord, aangezien de Spaanse staat enkel het aandeel zou moeten uitkeren dat evenredig is aan de aan het Spaanse stelsel betaalde bijdragen en niet het aandeel dat evenredig is aan de bijdragen die verzoekster in Duitsland heeft betaald.

De Tesorería General de la Seguridad Social voert daartegen aan dat zij geen gevolg kan geven aan de aanvraag, [OMISSIS] omdat geen enkele betaling van bijdragen aan het Spaanse socialezekerheidsstelsel gedurende een tijdvak van

1 080 dagen (hetzij in totaal, hetzij aangevuld met bijdragen aan het Duitse socialezekerheidsstelsel) in de laatste 12 jaren onmiddellijk voorafgaand aan de uittreding uit het socialezekerheidsstelsel, is aangetoond.

De Tesorería General de la Seguridad Social voert aan dat dit volgens de Spaanse wetgeving een noodzakelijke vereiste is voor aansluiting bij de gewone bijzondere overeenkomst, aangezien het een stelsel betreft dat uitsluitend in het leven is geroepen om de continuïteit van de dekking door het Spaanse socialezekerheidsstelsel, en niet van die van de dekking door het Duitse socialezekerheidsstelsel te waarborgen.

Volgens de Tesorería General de la Seguridad Social zou dit inhouden dat iemand die niet heeft bijgedragen aan de ondersteuning van het Spaanse socialezekerheidsstelsel op dezelfde wijze wordt behandeld als iemand die dat wel heeft gedaan, met alle mogelijke kosten van dien voor de respectieve socialezekerheidssystemen, met name in landen waar de migratiebeweging veel groter kan zijn.

TEN VIJFDE. - *Motivering van de verwijzing*

In onderhavige procedure gaat het erom te bepalen of het besluit van de administratie om de aanvraag van verzoekster om vrijwillig bij te dragen aan het socialezekerheidsstelsel af te wijzen op grond van het feit dat zij geen enkele betaling van bijdragen aan het Spaanse socialezekerheidsstelsel gedurende een tijdvak van 1 080 dagen (hetzij in totaal, hetzij aangevuld met bijdragen aan het Duitse socialezekerheidsstelsel) in de laatste 12 jaren onmiddellijk voorafgaand aan de uittreding uit het socialezekerheidsstelsel, heeft aangetoond, rechtmatig is.

De kwestie is met name van belang in landen zoals Spanje of Portugal, van waaruit zich in de jaren zestig en zeventig grote migratiestromen naar het binnenland van Europa voordeden en waar de laatste jaren heel wat voormalige emigranten hebben besloten om terug te keren naar hun land van herkomst om er hun laatste jaren door te brengen, zodat er sprake kan zijn van talrijke vergelijkbare gevallen.

Bijgevolg rijst de vraag of rekening moet worden gehouden met het tijdvak waarin bijdragen zijn betaald aan een ander socialezekerheidsstelsel, en of dit tijdvak als het ware moet worden gelijkgesteld aan een bijdragetijdvak in Spanje, met als enige doel om aansluiting bij de vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering mogelijk te maken.

Opgehelderd moet dus worden of van een onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie, om zich te kunnen aansluiten bij een vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering, kan worden geëist dat hij is uitgetreden uit het socialeverzekeringsstelsel van het land waarin hij zich wenst te verzekeren, in onderhavig geval Spanje, [...] en of de aanvrager op een bepaald moment voorafgaand aan de aanvraag onderworpen moet zijn geweest aan de Spaanse

wetgeving dan wel of het voldoende is dat hij onderworpen is geweest aan de wetgeving van een andere lidstaat.

DICTUM

[OR 7] Ten eerste.- De behandeling van de zaak wordt geschorst totdat uitspraak is gedaan over de prejudiciële vraag.

Ten tweede.- Het Hof worden krachtens artikel 234 EG-Verdrag de volgende prejudiciële vragen gesteld:

- a) Wanneer een nationale rechtsregel, zoals artikel 2, lid 2, onder a), van ministerieel besluit TAS 2865/2003, met het oog op de toegang tot een vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering, uittreding uit een socialezekerheidsstelsel vereist, moet het dan een uittreding uit een Spaans socialezekerheidsstelsel betreffen, of moet het Spaanse bevoegde orgaan daarentegen, in overeenstemming met het in artikel 5, onder b), van verordening nr. 883/2004 neergelegde beginsel van gelijkstelling van feiten, met het feit dat de betrokkene uit een vergelijkbaar socialezekerheidsstelsel van een andere lidstaat is uitgetreden rekening houden alsof dit feit zich heeft voorgedaan in Spanje?
- b) Wanneer een nationale rechtsregel, zoals artikel 3, lid 3, van ministerieel besluit TAS 2865/2003, vereist dat, met het oog op de toegang tot een vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering, tijdvakken van bijdragebetaling worden aangetoond, moet de betrokkene dan in het verleden onderworpen zijn geweest aan de Spaanse wetgeving of moet het Spaanse bevoegde orgaan rekening houden met krachtens de wettelijke regeling van een andere lidstaat vervulde tijdvakken van bijdragebetaling alsof die tijdvakken in Spanje waren vervuld?

Onderhavige beschikking moet worden betekend aan partijen, die ervan in kennis worden gesteld dat tegen deze beschikking geen gewoon rechtsmiddel openstaat.

[OMISSIS]

Aldus beslist, bevolen en ondertekend [OMISSIS] door de Juzgado de lo Contencioso-administrativo n.º 2 de Ourense.

[OR 8] [OMISSIS]

[OR 9] [OMISSIS] [herstel van fouten met betrekking tot de datum van de beschikking]